

โครงการพัฒนาฐานข้อมูล (Dashboard) การจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๑. หลักการและเหตุผล

นิเวศการเรียนรู้ (Learning Ecosystem) เป็นแนวทางที่ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในวงการการศึกษา ในฐานะกุญแจดอกสำคัญที่จะสามารถยกระดับสมรรถนะของผู้เรียนในอนาคต องค์ประกอบที่จะเกื้อหนุนให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เพื่อให้ทุกคนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพร่วมกัน โดยจะต้องพิจารณาสมาชิกของระบบนิเวศการเรียนรู้ทั้ง ๕ ส่วนหลัก ได้แก่ นักเรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา และชุมชน ข้อมูลสภาพปัจจุบันการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาตาม ๖ ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แก่ การเปลี่ยนกรอบความคิด ความพร้อมของบุคลากรและองค์กร สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยียุคใหม่ วิธีการและเนื้อหาการเรียนรู้ วัฒนธรรมการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ความยืดหยุ่นและทางเลือกที่หลากหลาย ตลอดจนข้อมูลเบื้องต้นของแหล่งเรียนรู้/ศูนย์การเรียนรู้/พื้นที่การเรียนรู้ ของชุมชนโดยรอบสถานศึกษา

ดังจะเห็นได้ว่าสิ่งที่เร่งด่วนและจำเป็นจะต้องดำเนินการเป็นอย่างยิ่งคือการรวบรวมข้อมูลการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตาม ๖ ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่มีกรรวบรวมฐานข้อมูล (Dashboard) การจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ตาม ๖ ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของสถานศึกษาในประเทศไทยอย่างเป็นระบบ ทำให้โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถพัฒนาหรือเพิ่มเติมในปัจจัยที่ขาดหายได้อย่างสมบูรณ์ เป็นผลให้โรงเรียนไม่สามารถจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดี ดังนั้นในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ สำนักงาน ฯ จะนำข้อมูล องค์ความรู้จากการดำเนินงาน และการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา เพื่อพัฒนาฐานข้อมูล (Dashboard) การจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาตาม ๖ ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งท้ายที่สุดแล้วฐานข้อมูลดังกล่าว นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของตนเองแล้ว ยังจะถูกนำไปใช้เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำแผนขับเคลื่อนการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย ๔.๐ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ภายใต้แนวคิดการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย ๔.๐ อีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาฐานข้อมูล (Dashboard) การจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาตาม ๖ ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. นิยามคำศัพท์เฉพาะ

- ๑) **การจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษา** หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้รอบตัวผู้เรียนที่เน้นพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัย ๖ ปัจจัย อันประกอบด้วย การเปลี่ยนกรอบความคิด ความพร้อมของบุคลากรและองค์กร สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยียุคใหม่ วิธีการและเนื้อหาการเรียนรู้ วัฒนธรรมการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ความยืดหยุ่นและทางเลือกที่หลากหลาย ตลอดจนแหล่งเรียนรู้/ศูนย์การเรียนรู้/พื้นที่การเรียนรู้ของชุมชนโดยรอบสถานศึกษาด้วย
- ๒) **สมาชิก** หมายถึง นักเรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา และชุมชน
- ๓) **ฐานข้อมูล** หมายถึง ข้อมูลการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ประกอบไปด้วยสมาชิก ๕ ส่วน (นักเรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา และชุมชน) ข้อมูลสภาพปัจจุบันการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาตาม ๖ ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ (การเปลี่ยนกรอบความคิด ความพร้อมของบุคลากรและองค์กร สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยียุคใหม่ วิธีการและเนื้อหาการเรียนรู้ วัฒนธรรมการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ความยืดหยุ่นและทางเลือกที่หลากหลาย) และข้อมูลของแหล่งเรียนรู้/ศูนย์การเรียนรู้/พื้นที่การเรียนรู้ของชุมชนโดยรอบสถานศึกษา

๔. ขอบเขตการศึกษา

๔.๑ ด้านเนื้อหา

- ❖ แบบสอบถามการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดระบบนิเวศการเรียนรู้ของที่ดีของโรงเรียนในมุมมองครูผู้สอน
 - ๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และแหล่งการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงโรงเรียน
 - ๒) ทศนคติเกี่ยวกับการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ดี
 - ๓) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ดี
- ❖ แบบสอบถามการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดระบบนิเวศการเรียนรู้ของที่ดีของโรงเรียนในมุมมองผู้บริหารสถานศึกษา
 - ๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และแหล่งการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงโรงเรียน
 - ๒) ทศนคติเกี่ยวกับการสนับสนุนการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ดี
 - ๓) การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ดี

๔.๒ ด้านพื้นที่

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากทุกสังกัด ทั่วประเทศไทย

๔.๓ ด้านระยะเวลา

ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗)

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามีฐานข้อมูลการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาตาม ๖ ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่สามารถใช้ในการจัดทำแผนขับเคลื่อนการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย ๔.๐ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

๕. ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการมีส่วนร่วมและการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

QR code แบบสอบถามออนไลน์

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ดีของโรงเรียน

คำชี้แจง:

๑. แบบสอบถามฯ ประกอบด้วย ๑) แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ๒) แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน
๒. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร รบกวนผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/รักษาราชการฯ ในตำแหน่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามฯ โรงเรียนละ ๑ ท่าน
๓. แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน ให้ครูผู้สอนที่เกี่ยวข้อง/มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นผู้ตอบแบบสอบถามฯ โรงเรียนละ ๒ ท่าน

❖ QR code แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร

<https://bit.ly/3Ap4Bqq>

❖ QR code แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน

<https://bit.ly/3M841QA>

